

tulburător decât orice strigăt dau măsura acestui mare actor. Teibele, femeia prin excelență, care are nevoie să-și dăruiască întreaga ființă celui ce i se pare hărăzit, și e și în stare s-o facă indiferent de consecințe, e întruchipată cu aplomb și forță lăuntrică de Doina Deleanu, actrița înțelegând și impunându-ne înțelegerea acestui personaj dificil, dar esențial în sistemul de valori adus în discuție. Nu e un rol cu care să te întâlnești la tot pasul. El presupune un foarte exigent examen de maturitate artistică, pe care Doina Deleanu îl trece cu brio. Alchonon, asistentul Rabinului,

cel care devine și demonul Hurmița, depășindu-și astfel limitele pământene (impuse și de cunoașterea cărților Cabalei) de dragul pământencei Teibele, îi prilejuiește lui Adi Carauleanu o minuțioasă compoziție în prima ipostază, cea de a doua, în care actorul devine practic de nerecunoscut, fiind jucată și ea cu precizie și forță dramatică. Într-o evidentă creștere profesională, Anne Marie Chertic e convingătoare în Genendel, iar Teodor Corban nu rămâne nici el dator rolului Menasha, construit cu o remarcabilă adecvare la datele personajului. Întregul grup al discipolilor Rabinului e

omogen și funcționează cu siguranță și promptitudine, dovadă că a avut ce învăța la "școala" lui Hausvater.

Chiar dacă nu vom fi înțeles toate tâlcurile acestei povești de iubire într-o lume furibund dezlănțuită împotriva vieții, ceși cere drepturile mai presus de orice dogmă, o anumită rezonanță simpatetică ne rămâne, îngândurându-ne în legătură cu tot ceea ce continuă să ne separe, dar nu merită să ne dezbină. S-ar putea spune, deci, că spectacolul, montat nu întâmplător la Iași, nu e deloc departe de a-și fi atins ținta.

Victor Parhon

Teoretic, un **Don Juan** în repertoriul Teatrului Național din Iași nu poate fi decât binevenit. Practic, însă, înțelegerea la care trebuie să se răspundă în teatru nu este atât *ce jucăm*, ci *cum* jucăm. Altfel spus, repertoriul poate să fie imbatibil pe hârtie și execrabil pe scenă, în special operele clasice riscând să devină de nerecunoscut și de nesuportat în pseudoviziuni regizorale ce amestecă totul, cu frenezia încântată de sine a producătorului de kitsch. Trăgând probabil cu ochiul prin grădina altora, care n-au ezitat, de pildă, să *îmbine* creația lui Euripide și Seneca pentru a da o nouă versiune, modernă și esențializată a **Phaedrei**, regizoarea Irina Popescu Boieru se simte și ea îndreptățită să *opună* piesele lui Molière și Tirso de Molina, devenite în spectacol nici mai mult, nici mai puțin decât "legendă" și "realitate".

Reducționismul e silnic și pauperizant pentru ambele opere, din care rămân doar fragmente dezlănate și replici care cu greu se mai leagă între ele, regizoarea contrazicându-le adesea cu năstrușnicii de grădiniță, acceptabile doar în programele *art school* pentru copiii orfani sau handicapați. Sunt și numere de circ, o Femeie în roșu, agățată la pod, bălângăindu-se nu tocmai grațios prin scenă, ca simbol subtil al pierzaniei dia-

Program de bar la Podul Iloaiei

DON JUAN, variantă scenică de Irina Popescu Boieru după Don Juan de Molière (traducerea: Al. Kirițescu) și Seducătorul din Sevilla de Tirso de Molina (traducerea: Aurel Covaci) • TEATRUL NAȚIONAL "VASILE ALECSANDRI" din IAȘI • Data reprezentăției: 28 iunie 1998 • Regia: Irina Popescu Boieru • Scenografia: Rodica Arghir • Muzica: George Vanvu • Distribuția: Emil Coșeru (Don Juan), Adrian Păduraru (Sganarel), Mihaela Arsenescu-Werner (Dona Elvira), Monia Pricopi (Charlotte), Daniel Busuioc (Pierrot), Pușa Darie (Mathurine), Liviu Manoliu (Don Carlos), Cătălin Tudor Manea (Dimanche), Oana Sandu (Femeia în roșu), Gabriela Crișu (Gusman), Livia Iorga, Andreea Crișan (Recitatoarele) ș.a.

Don Juan care a furnizat cu generozitate

volești; sunt apoi noiene de hârjoneli stupide, cu râncedă glazură sexy; nu lipsesc nici (poate "parodice" ?) numere coregrafice, cu fustițe de serbări școlare, ce s-ar vrea, cine știe ?, cu parfum de Louvre pe vremea Regelui-Soare. E un talmeș-balmeș de nealescris, din care nu se mai poate pricepe aproape nimic, totul culminând cu un război erotic (ce se substituie confruntării dintre Don Juan și Don Carlos), simularea actului sexual de către fetițele lui Don Juan și băieții lui Don Carlos fiind demnă de un program de bar în Podul Iloaiei. Filmată în întregime, "variante scenică" a Irinei Popescu Boieru poate fi însă utilă ca material didactic la clasele de regie (ca și la cele de actorie ale Universității de Arte din Iași,

numeroasa figurație a acestei montări), pentru cum *nu* trebuie să arate un spectacol, dacă vrea să mai aibă, cât de cât, nu o unitate, ci măcar o idee de stil. A analiza "creațiile" actoricești într-o astfel de "versiune" regizorală ar fi o jignire pe care actorii n-o merită, fie că e vorba de Emil Coșeru (Don Juan) sau de Mihaela Arsenescu-Werner (Dona Elvira) ori de oricare altul dintre ei.

Un singur lucru poate fi totuși reținut din spectacol și anume că Adrian Păduraru (Sganarel) se află într-o foarte bună formă profesională și are chiar vârsta la care l-ar putea juca pe Don Juan – desigur, într-o regie mai puțin "elaborată", dar măcar coerentă.

V.P.